

Palaute asukastilaisuudessa 9.12.2010 esiteltyyn uusittuun kaavasuunnitelmaan

Asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma Ristimäki-3813-1 ja puistoaluetta sekä Tesoma, katualuetta, Tesoman valtatie 36, Tesoman terveysaseman ja kirjaston tontin ym. alueiden muuttaminen asuinkäyttöön. Kaava nro 8351.

Kaupunginosayhdistys Tesoma-seura ry tuo tällä palautteella esille asukkaiden tuoreen näkökulman Tesoman liikekeskuksen ja kirjasto-terveysaseman tontin uusittuun kaavasuunnitelmaan. Etenkin kun kyse on pitkän tähtäimen suunnitelmasta, joka vaikuttaa alueen asukkaiden asumisviihtyisyyteen, turvallisuuteen ja palvelujen saavutettavuuteen.

Tesoma-seura on selvittänyt asukkaiden mielipiteitä keräämällä adressia tiilirakennusten säilyttämisen puolesta. Tesoman ja sen lähialueen asukkaista valtaosan (90 %) mielestä edelleenkin hyväksyttäviä perusteita ei löydy hyväkuntoisten ja oleellisesti Tesoman ydinkeskustan kaupunkikuvaan kuuluvien terveysaseman ja kirjasto-nuorisokeskuksen punatiilitiilirakennusten purkamiselle.

Uuden liikekeskuksen palveluja ja senioritaloja palveluasuntoineen kaivataan Tesomalla, mutta niiden saavuttamisen hinta on liian korkea, jos se edellyttää viihtyisän metsälähiön yleisilmeen raikaamista kaksoistorneilla(12-krs), jollaisia ei Tampereen kaupungin keskustassakaan ole muita kuin hotelli Ilves.

Jos hanke toteutetaan, on kävelty asukkaiden mielipiteiden yli ja 12-kerroksista torneista tulee jälkipolville varoitettava esimerkki kaavoittajan tulospalkkauksesta, joka onkin kuulemma *"päättäjien keksintöä"* (asukastilaisuus 1.11.2010).

Tesoma-seura ei vastusta kaikkien toimintojen - ainoastaan nuorisokeskuksen - siirtoa Tesoman liikekeskuksen tiloihin. Tesoma-seura ehdottaa terveysasemalta ja kirjastolta vapautuviin tiloihin sijoitettavaksi julkisia palveluja, joita Tesoman keskustassa entuudestaan ei vielä ole. Ehdotamme punatiilirakennuksiin myös kylätalotoimintaa, koska *"Tampere virtaa"*-strategian mallin mukainen kylätalohanke perustetaan ainoastaan olemassa oleviin kiinteistöihin. Tesomalla kaivataan luento-, kokoontumis- ja kerhotiloja vanhusten iltapäiväkerhoille ym. asukastoiminnalle. Toimintojen saavutettavuuden takia sijainti kylätalolle on erinomainen.

Tesoma-seura ei vastusta liikekeskuksen kaavaa, mutta on edelleen sitä mieltä, että nykyisen raskaan huoltoliikenteen kauttakulku kaikista kapeimman väylän, Tesomankujan kautta, ei ole liikenneturvallinen ratkaisu alueen asukkaille. Raiskionkatu 1:en talon pääty on jo nyt kiinni kapeassa jalkakäytävässä. Tesomankuja on varsinainen pullonkaula jalankulkijoille ja päiväkotiliikenteelle. Tätä kapeaa kauttakulkureittiä käyttävät päivittäin molempien koulujen oppilaat, seurakunnan ja kirkon runsaslukuisiin toimintoihin pyrkivät, esimerkiksi avoimeen päiväkerhoon suuntaavat Tohlopin, Käräjätörmän ja Haukiluoman perhepäivähoitajat hoitolapsineen, lasten päiväkotiliikenne ym. lähialueen asukkaat. Miksi raskasliikenteelle ei ole suunniteltu omaa huoltotunnelia, jolla melu- ja liikennehaitat eliminoitaisiin? Yksikin liikenteen uhri Tesomankujalla on liikaa, rahalla ei voi korvata ihmishenkeä.

Lastaussilta tuo meluhaittaa (kylmäkuljetusautot, peruutusäänet) yöaikaan lähitalojen asukkaille ja rekkojen ulosajo kevyenliikenteen väylän läpi Tesomankadun liikennevirran sekaan aiheuttaa vaaratilanteita.

Ympäristömeluselvityksen (8.12.2009) mukaan Tesomankujan kautta kulkee päivällä 5 raskasta ajoneuvoa, yöllä 10. Asukastilaisuudessa 9.12.2010 kerrottiin muuta; 5 ajoneuvoa yöllä ja päivällä jostakin muualta lastaussillan kautta. Yhtään havainnollistavaa kuvaa ei väitteen tueksi esitetty.

Asukkaista tuntuu, että virkamiehiltä on jo mennyt puurot ja vellit sekaisin, silti hanketta ajetaan voimallisesti läpi. On valitettavaa, että liikekeskushanke on niin salainen, että edes internet-sivustoilla ei näytetä havainnepiirroksia tulevasta liikekeskuksesta, vaikka niitä on nähty joillakin yksityishenkilöillä.

Joka viides suomalainen asuu lähiössä, heistä enemmistö kerrostaloissa. Lähiöt syntyivät osana suomalaisen yhteiskunnan suurta rakennemuutosta, väestö muutti maaseudulta taajamiin. Lähiöt toimivat lähinnä ihmisten säilytyspaikkana - lähiössä nukutaan, ulkoillaan ja asutaan, palvelut haetaan yleensä muualta.

1960- ja 1970-lukujen asuinalueet, kuten Tesoman metsälähiö, kuuluvat vaalittavan rakennusperinnön piiriin. Ennen Tesoman rakentamista suurin osa alueesta on ollut metsää. Alkuperäiset vanhat kookkaat männyt, Tesomajärvi, Rasonhaan perintömetsä ja vesitorninmäen sekä kirjaston kalliot ovat Tesoman alueen merkittävimmät maisema- ja viihtyisyystekijät. Katujen reunassa ja puistoissa kulkevat kevyenliikenteenväylät. Pihat liittyvät osittain luontevasti ympäröiviin puistoalueisiin. Pysäköintialueet on sijoitettu lähelle katualueita ja rakennusten keskelle jää väljää suojaisia oleskelualueita. Luonnonläheisyys, väljät piha-alueet, metsät ja järvet ovat se viihtyisyystekijä, jonka vuoksi alueella lapsuutensa viettäneet palaavat aikuisena takaisin omien lastensa kanssa alueelle.

Tesoman keskusta-alueen maankäytön tiivistämisen tarpeen myötä on syntynyt suuri vaara, että kun rakennuksia muutetaan, puretaan ja maankäyttöä tehostetaan, ainutlaatuisen metsälähiön ominaispiirteet hämärtyvät ja ajankuva katoaa. Tästä jälkipolvet eivät meitä kiitä.

Tesomalaiset eivät vastusta kaupunkirakenteen tiivistämistä ja uusien asukkaiden muuttamista Tesomalle, kunhan huomioidaan alueen yleisilmeen ja ydinkeskustan säilyttäminen edelleenkin metsälähiönä.

Tesoman liikekeskuksen uudistaminen kohentaa Tesoman yleisilmettä ja lisää palvelujen saavutettavuutta. Uudisrakentamisen tavoitteena on myös fyysisen ympäristön vetovoimatekijöiden kehittäminen yhdessä asukkaiden kanssa. Uudisrakentamisen tulee tapahtua luontoa kunnioittaen ja välttäen alkuperäisen luonnon turmelemista kallioleikkauksin ja ennen kaikkea uudisrakentamisen tulee sopeutua alueella vallitsevaan kaavaan.

Tesoman kirjaston säilyttävässä kaavasunnitelmassa kerrostalot, (5-,6- ja kaksi 12-kerroksista), muuttavat Tesoman ydinkeskustan ulkonäköä liikaa. Jos tesomalainen kaipaisi ympärilleen kaupunkimaisia olosuhteita, kuten 12-kerroksisia kerrostaloja hän ei asuisi Tesomalla, vaan muuttaisi Hervantaan.

Kaavoitustilaisuuksissa tesomalaisia syyllistetään oman asuinalueensa varjelemiselta. Uhkaillaan että, jos kaavoitusta vielä vastustetaan, seuraavan viiden vuoden budjetissa ei löydy määrärahoja terveysaseman laajennukselle. Nykyiselläänkään Tesoman terveysaseman tilausta ei ole asukkaiden suurin ongelma. Tyhjiä huoneita on, mutta ei tarpeeksi henkilökuntaa, hoitajia ja lääkäreitä. Lisätila Tesoman terveysasemalle ei poista lääkrivajetta ja vuokraneliöitä lisäämällä ongelma ei ainakaan pienene.

Kyse on ainoastaan arvovalinnoista. Uudisrakennetaanko Tesoman metsälähiötä kaupan, rakennuttajan vai asukkaiden ehdoilla?

Adressissa Tesoman tiilirakennusten säilyttämisen puolesta on jo yli 2000 nimeä ja nimienkeruu jatkuu.

Tampere 17.12.2010

Riitta Lyytikäinen
sihteeri
Kaupunginosayhdistys Tesoma-seura ry